

OQAVA SUVLARNING GIGIENIK AHAMIYATINI TUSHUNISH

Yadgarova Sh.S.

Buxoro davlat tibbiyot instituti

<https://doi.org/10.5281/zenodo.10369237>

Oqava suvlarni boshqarish aholi salomatligi va ekologik barqarorlikni saqlashning muhim jihati hisoblanadi. Oqava suvning gigienik tavsifi noto'g'ri boshqarish va yo'q qilish bilan bog'liq bo'lgan sog'liq uchun mumkin bo'lgan xavflarni tushunishda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Ushbu maqola oqava suvlarni tozalashda gigiyenik tadbirlarning ahamiyatini va samarali sanitariya amaliyoti zarurligini yoritishga qaratilgan.

Oqava suv haqida tushuncha: Oqava suv deganda inson, sanoat yoki qishloq xo'jaligi faoliyati natijasida ifloslangan suvning har qanday shakli tushuniladi. Uning tarkibida turli xil ifloslantiruvchi moddalar, jumladan, organik moddalar, ozuqa moddalari, patogenlar va kimyoviy moddalar mavjud. To'g'ri tozalanmasa, oqava suvlar aholi salomatligi va atrof-muhitga jiddiy tahdid solishi mumkin.

Oqava suvlar bilan bog'liq sog'liq uchun xavflar:

1. Suv orqali yuqadigan kasalliklar: Oqava suvlar vabo, tif va gepatit kabi turli xil suv kasalliklarining tashuvchisi sifatida harakat qilishi mumkin. Oqava suvlarda mavjud bo'lgan patogenlar ichimlik suvi manbalarini ifloslantirishi va jamoalarda keng tarqalgan kasalliklarni keltirib chiqarishi mumkin.
2. Atrof-muhitning ifloslanishi: Noto'g'ri boshqariladigan oqava suvlar daryolar, ko'llar va er osti suv manbalarining ifloslanishiga olib kelishi mumkin. Bu suv ekotizimlariga zarar etkazishi va ushbu resurslarga tayanadigan o'simliklar, hayvonlar va odamlarning sog'lig'iga xavf tug'dirishi mumkin.

Oqava suvlarni tozalashda gigiyenik chora-tadbirlar:

1. Birlamchi tozalash: Birlamchi tozalash bosqichida katta qattiq moddalar va qoldiqlar oqava suvdan skrining va cho'ktirish kabi jismoniy jarayonlar orqali chiqariladi. Bu zararli bakteriyalar va viruslar mavjudligini kamaytirishga yordam beradi.
2. Ikkinchi darajali tozalash: Ikkilamchi tozalash oqava suvdan organik moddalar va patogenlarni olib tashlash uchun biologik jarayonlardan foydalanishni o'z ichiga oladi. Bunga faollashtirilgan loy jarayonlari va biofiltratsiya kabi usullar orqali erishish mumkin.
3. Uchinchi tozalash: Uchinchi darajali tozalash oqava suvlarni tozalashning yakuniy bosqichi bo'lib, suv xavfsizligi va sifatini ta'minlash uchun qolgan ifloslantiruvchi moddalarni olib tashlashga qaratilgan. Zararli mikroorganizmlar va kimyoviy moddalarni yo'q qilish uchun dezinfektsiya, filtrlash va ilg'or oksidlanish kabi usullar qo'llaniladi.

To'g'ri sanitariya amaliyotining ahamiyati: Oqava suvlarni tozalashdan tashqari, ifloslangan suv bilan bog'liq kasalliklarning tarqalishining oldini olish uchun tegishli sanitariya qoidalarini targ'ib qilish muhim ahamiyatga ega. Bu amaliyotlar tegishli sanitariya vositalari bilan ta'minlash, qo'l gigiyenasini targ'ib qilish va chiqindilarni xavfsiz utilizatsiya qilish muhimligi haqida xabardorlikni oshirishni o'z ichiga oladi.

Xulosa: Oqava suvlarni boshqarishda gigiyenik amaliyotlarga rioya qilish aholi salomatligi va atrof-muhitni asrash uchun juda muhimdir. Tozalanmagan oqava suvlar bilan bog'liq xavflarni tushunish va samarali tozalash usullarini qo'llash kasalliklarning tarqalishini yumshatish va toza suv resurslari mavjudligini ta'minlashga yordam beradi. Tegishli sanitariya amaliyotiga

ustuvor ahamiyat berish va oqava suvlarni tozalash infratuzilmasiga sarmoya kiritish orqali biz hamma uchun sog'lom va barqaror kelajakni yaratishimiz mumkin.

References:

1. Salikhovna, Y. S. (2021). Medical Factors Associated with Physical Development in Children. *Central Asian Journal of Medical and Natural Science*, 2(5), 129-133. <https://doi.org/10.47494/cajmns.v2i5.303>
2. ШС Ядгарова (2021). Антропометрические Показатели Детей Города И Сельской Местности. *Central Asian Journal of Medical and Natural Science*, 319-322. <https://doi.org/10.47494/cajmns.vi0.435>
3. Salikhovna, Y. . S. (2022). Basics of Hygienic Assessment of Children's Physical Development in Preschool Educational Institutions. *AMALIY VA TIBBIYOT FANLARI ILMIY JURNALI*, 119-123. Retrieved from <https://sciencebox.uz/index.php/amaltibbiyot/article/view/3910>
4. Salikhovna, Y. S. (2022). A Modern Approach to the Health Status and Cognitive Development of Children and Adolescents During The Reform of the Preschool Educational Institution. *Amaliy va tibbiyot fanlari ilmiy jurnali*, 124-127.
5. YS Salikhovna. Hygienic Assessment of Child Growth and Development in the Context of Preschool Education Reform- *European Journal of Life Safety and Stability* 2660 ..., 2022
6. ШС Ядгарова, ШО Сайтов, СС Набиева - [Требования к питанию и применение биологически активных добавок при COVID-19](#) - Новый день в медицине, 2020
7. YS Salixovna. [Hygienic assessment of the health state and physical development of preschool children under combined exposure to chemical factors of the environment](#)- 2022
8. Олимова Д.В. Синдром жжения во рту: обзор его диагностического и терапевтического подхода. // the best innovator in science – 2022. – С. 37-43
9. Olimova D.V. differential diagnostic methods galvanosa and glossodinia in ambulatory conditions. // galaxy international interdisciplinary research journal (GIIR) ISSN (E): 2347-6915 Vol. 10, Issue 1, Jan. (2022). – P. 524-526
10. Olimova D.V. A complex approach to glossalgia treatment based on the current data on the specificity of its etiopathogenesis. // "bilig – ilmiy faoliyat" nashri <http://bilig.academiascience.or> - B. 141-146
11. Олимова Д. В. Use of modern methods in the treatment of glossalgia // *Analytical Journal of Education and Development*, <https://sciencebox.uz/index.php/jars/issue/view/45> P. - 197-200
12. Олимова Д. В. Диагностики и лечения глоссалгии и глоссодинии // *Journal of Advanced Research and Stability* ISSN: 2181-2608. - Special Issue | 2022. P – 147-152
13. Олимова Д. В. Стомалгия, методы лечения // *Analytical Journal of Education and Development*, <https://sciencebox.uz/index.php/ajed/issue/view/43> P. - 237-244
14. YS Salikhovna. [Modern view on the growth and development of the child in the context of the reform of preschool education](#)- barqarorlik va yetakchi tadqiqotlar ..., 2022
15. YS Salikhovna . [Scientific and methodological bases of a doctor's activity in hygiene of children and adolescents](#)- barqarorlik va yetakchi tadqiqotlar ..., 2022
16. YS Salikhovna . Hygienic assessment of informatization of education and upbringing -

ta'lim va rivojlanish tahlili onlayn ilmiy ..., 2022

17. Ядгарова , Ш. . (2023). Оқава сувларни тозалашда қўлланиладиган усуллар ва уларни самарадорлигига таъсир этувчи омиллар. Евразийский журнал медицинских и естественных наук, 3(11), 144–151. извлечено от <https://in-academy.uz/index.php/EJMNS/article/view/23710>

18. Ядгарова Ш. С. (2023). Гигиеническая Оценка Сооружений Для Очистки Хозяйственно-Бытовых Сточных Вод Малых Объектов. Amaliy va tibbiyot fanlari ilmiy jurnali, 2(8), 79–82. Retrieved from <https://www.sciencebox.uz/index.php/amaltibbiyot/article/view/7921>

19. Ядгарова Ш. С. (2023). Условия И Методы Обеззараживания Хозяйственно-Бытовых Сточных Вод. Amaliy va tibbiyot fanlari ilmiy jurnali, 2(8), 75–78.

20. Ш. С. Ядгарова. Analysis of indicators of Physical development of Preschool children. Central Asian Journal of medical and natural sciences-2021. – P. 154-157

INNOVATIVE
ACADEMY